

Koulutustiedosto

Otsikko	Kansalaisten sitouttaminen digitaalisen teknologian avulla
Avainsanat	Kansalaisuus; Digitaalinen; Osaaminen; Digitaaliset kansalaiset; Digitaalinen kansalaisuus; Demokraattinen osallistuminen; Verkossa oleminen; Hyvinvointi verkossa; Oikeudet verkossa.
Kieli	Englanti
Osaamisalue	1. Tieto- ja informaatiolukutaito Osaaminen ☐ Medialukutaito ☐ Tietojen, informaation ja digitaalisen sisällön selaaminen, etsiminen ja suodattaminen. 2. Viestintä ja yhteistyö Osaaminen ☒ Sitouttava kansalaisuus digitaalisen teknologian avulla ☐ Vuorovaikutus digitaalisen teknologian kanssa viihteen ja kulttuurin parissa 3. Digitaalisen sisällön luominen Osaaminen ☐ Digitaalisen sisällön kehittäminen 4. Turvallisuus Osaaminen ☐ Ympäristön suojeleminen ☐ Väärennettyjen uutisten ehkäiseminen ja tunnistaminen ☐ Terveyden ja hyvinvoinnin suojeleminen 5. Ongelmanratkaisu Osaaminen ☐ Digitaalisten teknologioiden luova käyttö
Tavoite ja päämäärä	Tavoitteet ja päämäärät Tämän moduulin lopussa osaat: <ul style="list-style-type: none">• Ymmärtää, mitä digitaalinen kansalaisuus tarkoittaa ja mitkä ovat sen keskeiset osatekijät.• sisäistää tiedot digitaalisen kansalaisuuden taitojen ja demokraattisen osallistumisen kehittämiseksi kansalaisyhteiskunnassa.

<p>Oppimistulokset</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ymmärtää käsitteen "sitoutuva kansalaisuus digitaalisen teknologian avulla", mukaan lukien yhteistyön ja yhteistoiminnan osaaminen. • tuntee digitaalisen kansalaisuuden edellyttämät tiedot, taidot ja asenteet, kuten digitaalisten palvelujen ymmärtäminen ja käyttö sekä niiden alojen tunnistaminen ja tiedostaminen, joilla ne voivat vaikuttaa yhteiskuntaan. • Osallistua digitaaliseen yhteiskuntaan, mukaan lukien digitaalisen teknologian turvallinen käyttö, digitaalinen lukutaito, aktiivinen ja vastuullinen digitaalinen elämä sekä digitaaliset taidot työllistymistä ja elämää varten. • etsiä mahdollisuuksia itsesi vahvistamiseen, mukaan lukien digitaalinen osaaminen digitaalista kansalaisuutta varten, ja käyttämään oppaana Euroopan neuvoston demokraattisen kulttuurin osaamispuitteita.
<p>Sisältö järjestetty 3 tasolle</p>	<p>1. SITOUTTAVA KANSALAIUUUS DIGITAALITEKNIIKAN AVULLA</p> <p>Kansalaisena osallistuminen digitaalisen teknologian avulla liittyy yleiseen digitaaliseen osaamiseen, joka koskee yhteistyötä ja johon kuuluu muun muassa seuraavat taidot:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osallistua yhteiskuntaan julkisten ja yksityisten digitaalisten palvelujen avulla. • Etsitään mahdollisuuksia itsemääräämisoikeuteen ja osallistuvaan kansalaisuuteen sopivan digitaalisen teknologian avulla. <p>1.1 Digitaaliset kansalaiset ja digitaalinen kansalaisuus</p> <p>Digitaalinen kansalainen henkilö, joka pystyy monenlaisia taitoja kehittämällä toimimaan aktiivisesti, myönteisesti ja vastuullisesti sekä paikallisissa, kansallisissa että maailmanlaajuisissa yhteisöissä sekä verkossa että sen ulkopuolella.</p> <p>Digitaalinen kansalaisuus sisältää monenlaisia toimintoja, jotka vaihtelevat luomisesta, kuluttamisesta, jakamisesta, pelaamisesta ja seurustelusta tutkimiseen, viestintään, oppimiseen ja työskentelyyn digitaalisissa ympäristöissä.</p> <p>1.2 Tiedot, taidot ja asenteet</p> <p>TIETOJA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Internetissä saatavilla olevien digitaalisten palvelujen (julkiset, yhteisöpohjaiset ja yksityiset) välisten erojen ymmärtäminen

2. Tietoa "digitaalisista oikeuksistasi" ja turvallisesta sähköisestä tunnistuksesta (tunnistuksista)
3. Niiden vaikutusten ymmärtäminen ja tiedostaminen, joita tekoälyn kehitymisellä ja tosielämän sovelluksilla voi olla ihmisiin.
4. Tietoisuus kansalaisyhteiskunnan sähköisistä foorumeista, jotka tarjoavat kansalaisille mahdollisuuksia osallistua ennakoivasti julkisiin kuulemisiin ja päätöksentekoon.
5. Perinteisten ja sähköisten viestimien merkitys demokraattisissa yhteiskunnissa.

TAIDOT

1. Alojen tunnistaminen, joihin tekoälysovelluksilla voi olla konkreettisia ja tuntevia vaikutuksia (sekä parempaan että huonompaan suuntaan).
2. Sähköisten kansalaiskeskustelujen käynnistäminen ja edistäminen ja digitaalitekniikan hyödyntäminen kaikkien osallistamiseksi ja osallistumiseksi.

ASENTEET

1. Valmiudet sopeutua julkiseen sähköiseen hallintoon liittyviin digitaalisiin prosesseihin ja menettelyihin.
2. Tekoälyn soveltaminen kansalaisyhteiskuntaan ja siihen liittyvien eettisten kysymysten herättämään keskusteluun osallistuminen.
3. Myönteisten asenteiden ymmärtäminen ja toistaminen verkkokäyttäytymisessä ja mahdollisuuksien etsiminen rakentavaan osallistumiseen liittyen demokraattiseen ja julkiseen päätöksentekoon.

2. OSALLISTUMINEN DIGITAALISIIN YHTEISKUNTIIN

Osallistuminen digitaalisiin yhteiskuntiin ilmenee seuraavasti:

1. Verkkoteknologian turvallinen käyttö
2. Digitaalinen lukutaito
3. Aktiivinen ja vastuullinen digitaalinen elämä
4. Digitaaliset taidot työllistymistä ja elämää varten (perus- ja jatkotason taidot).

2.1 Digitaalisen teknologian turvallinen käyttö

Digitaalisen teknologian turvallinen käyttö on laaja käsite, joka tarkoittaa henkilön kykyä edistää käyttäytymisellään ja asenteillaan digitaalista ympäristöä, jossa ei esiinny vaaroja:

- Vihapuhetta
- disinformaation/misinformaation edistämistä
- Sisältöä, joka voi herkästi loukata ihmisiä

- Esteitä osallistaville ja tasa-arvoisille ekosysteemeille

2.2 Digitaalinen lukutaito

Digitaalinen lukutaito on laaja käsite, joka tarkoittaa kykyä ymmärtää:

1. Miten internet toimii - mitä uhkia digitaalisessa ympäristössä on olemassa ja mitä mahdollisuuksia World Wide Webissä on
2. Kykyä arvioida ja erottaa sisältöä
3. Kykyä tiedostaa, miten yksityisyyttä ja tietoja suojataan

- Suojaa tilisi vahvoilla salasanoilla ja kaksitekijätodennuksella.
- Pidä ohjelmistosi ajan tasalla tietoturva-aukkojen välttämiseksi.
- Ole varovainen avatessasi sähköposteja tai napsauttaessasi tuntemattomista lähteistä peräisin olevia linkkejä.
- Suojaa laitteesi haittaohjelmilta ja viruksilta virustorjuntaohjelmiston avulla.
- Muista yksityisyysasetukset sosiaalisen median alustoilla ja muilla verkkosivustoilla.
- Käytä salausvälineitä arkaluonteisten tietojen suojaamiseen.
- Suojaa lapsia sopimattomalta verkkosisällöltä lapsilukkojen avulla.

2.3 Aktiivinen ja vastuullinen digitaalinen elämä

Aktiivinen ja vastuullinen digitaalinen elämä on laaja käsite, joka tarkoittaa kykyä:

1. Tunnustaa ihmisten välinen digitaalinen kuilu ja edistää kaikille tarkoitettuja apuresursseja.
2. Harjoittaa digitaalista hyvinvointia ja olla tietoinen digitaalisen sisällön mahdollisista vaikutuksista tosielämän skenaarioissa.
3. Hyödyllisen sisällön hyödyntämistä ja edistämistä

2.4 Digitaaliset taidot työllistettävyyttä ja elämää varten

Digitaaliset taidot työllistymistä ja elämää varten on laaja käsite, joka sisältää seuraavat taidot:

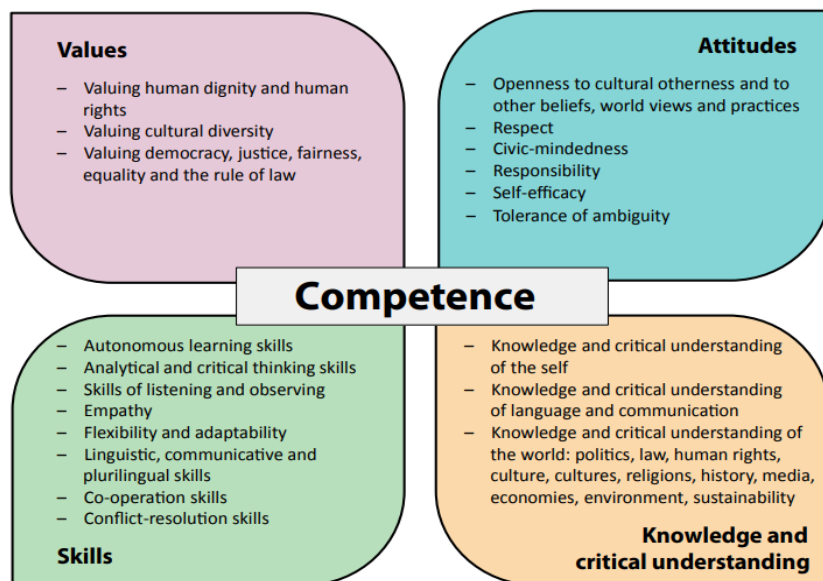
1. Vuorovaikutus julkishallinnon digitaalisten portaalien kanssa

2. Digitaalisten palveluiden hallitseminen (esim. pankkitilin tarkistaminen, laskujen maksaminen jne.).
3. Työmahdollisuuden löytäminen digitaalisilta työmarkkinoilta
4. Digitaalisten mahdollisuuksien löytäminen ja hyödyntäminen ammatilliseen kehitykseen, koulutukseen, harjoitteluun ja itsensä kehittämiseen liittyen.

3. MAHDOLLISUUKSIEN ETSIMINEN ITSENSÄ KEHITTÄMISEEN

Jotta lukijoita voitaisiin auttaa ymmärtämään paremmin, mikä voisi olla sopiva viitekehys tälle uudelle voimaantumisen matkalle, suosittelemme, että he tutustuvat Euroopan neuvoston laatimaan [demokraattisen kulttuurin osaamispuitteisiin](#).

Tämä osaamispuite tarjoaa vankan ja luotettavan etenemissuunnitelman koordinaateista, jotka johtavat tietoisempiin ja sitoutuneempiin e-kansalaisiin.

3.1 Digitaalinen osaaminen digitaalista kansalaisuutta varten

Digitaalisessa ympäristössä tämä osaamiskehys on jaettu yhteensä 10 digitaaliseen osaamisalueeseen, jotka jakautuvat kolmelle koulutuslalle.

ALUE 1 - VERKOSSA OLEMINEN

ALUE 2 - HYVINVOINTI VERKOSSA

ALUE 3 - OIKEUDET VERKOSSA

3.1.1 ALUE 1 - VERKOSSA OLEMINEN

Saavutettavuus ja osallisuus

- Mahdollisten esteiden poistaminen, jotka estävät sinua ja ikäisiänne käyttämästä digitaalista verkkosisältöä - tämä koskee myös infrastruktuureja ja laitteistoja (vakaa ja luotettava Internet-yhteys).
- Tutustu digitaalisen sisällön selaamiseen ja arvioinnin perusteisiin.

Oppiminen ja luovuus

- Digitaalisen teknologian käyttäminen ilmaisumuotojesi (esim. musiikin, kirjoittamisen jne.) vahvistamiseen, kehittämiseen ja edistämiseen.
- Digitaalisen teknologian hyödyntäminen lähteiden ja viitteiden löytämiseen, joiden avulla voidaan aloittaa elinikäinen verkko-oppimishjelma, joka vahvistaa kriittistä ajattelua ja luovuutta.
- Edistetään verkko-oppimissisältöjä ja edistetään luovaa kulttuuria.

Media- ja tietotekniikkalukutaito

- Digitaalisessa ekosysteemissä liikkuminen säilyttäen samalla kyvyn arvioida kriittisesti sisältöä, suodattaa, mikä on totta ja mikä ei, mikä on tavoiteltavaa ja mikä on agendan ajamaa.
- Verkossa olevien ennakkoluulojen tunnistaminen ja käsitteleminen
- Ymmärrys siitä, mistä nämä ennakkoluulot voivat johtua ja miten niitä voidaan vähentää.

3.1.2 ALUE 2 - HYVINVOINTI VERKOSSA

Etiikka ja empatia

- Useimmissa tapauksissa digitaaliset viestintävälineet estävät ihmisiä näkemästä kattavasti viestinnän ei-verbaalista ja paraverbaalista ulottuvuutta. Tämä saattaa aiheuttaa paljon sekaannuksia ja väärinkäsityksiä: verkkoympäristöissä on liian helppoa tehdä hätiköityjä johtopäätöksiä ja omaksua puolueellinen mielipide tietyistä asioista.
- Harjoittele kärsivällisyyttäsi, hillitse äänensävyjäsi enemmän kuin tavallisesti perinteisissä F2F-keskusteluissa.
- Tarkkaile asenteitasi ja käyttäytymistäsi ja yritä arvioida käyttäytymistäsi kolmannen henkilön näkökulmasta (eli pidätkö siitä, mitä näet?).

Terveys & hyvinvointi

- Ole tietoinen siitä, että tietoteknisille ympäristöille altistumisella voi olla pitkäaikaisia vaikutuksia sinun ja muiden oppilaiden fyysiseen ja psyykkiseen terveyteen (eristäytyneisyyden ja yksinäisyyden kokeminen jne.).
- Mitä enemmän altistut tietyille asioille, sitä suurempi on riski, että syntyy automaattisesti ja vakiintuu itsestään ennakkoluuloja, jotka ovat enemmän tai vähemmän selviä.
- Tietoisuus siitä, että digitaalisissa ympäristöissä tapahtuvilla asioilla on voimakkaita ja ilmeisiä vaikutuksia tosielämään (esim. verkkokiusaaminen).
- Hillitse tunteitasi ja pysy valppaana myrkyllisissä digitaalisissa ympäristöissä.

Sähköinen tiedonvälitys ja digitaalinen viestintä

- Rakennetaan, vahvistetaan ja osallistutaan ennakoiviin ja tuloksellisiin keskusteluihin.
- Vältä verkossa myrkyllisiä ympäristöjä ja ihmisiä, joiden kanssa et halua olla tekemisissä.
- Ylläpidä ja edistä myönteistä käsitystä itsestäsi.

3.1.3 ALUE 3 - OIKEUDET VERKOSSA

Aktiivinen osallistuminen

- Ymmärrät täysin sen digitaalisen ympäristön kontekstin ja sisällön, jossa olet, jotta voit antaa harkittuja, mielekkäitä ja harkittuja panoksia.
- Asiantunteva ja puolueeton päätöksenteko - tiedot, joihin perustat toimintasi, ovat luotettavia, faktatarkastettuja ja oikeassa asiayhteydessä.
- Tieto, jonka jaat muiden kanssa, on tarkoitettu hyödyttämään heitä.

Oikeudet ja velvollisuudet

Oikeudet

- Käytä elektronisia laitteita
- Digitaalisen sisällön saatavuus ja käyttö
- Luo ja jaa mediaa
- Yksityisyys
- Ilmaisu
- Seuraa kyseenalaista sisältöä/käyttäytymistä ja ilmoita siitä viranomaisille.

Tehtävät

- Asianmukainen digitaalinen käyttäytyminen (nettiketti)
- Kunnioita muiden mielipiteitä ja ajatuksia
- Teollis- ja tekijänoikeuksien noudattaminen

- Noudata verkkosivustojen ja verkkoyhteisöjen esittämiä käytännesääntöjä.

Yksityisyys ja turvallisuus

- Verkkoympäristöstä tulevien uhkien ehkäiseminen, torjuminen ja niihin puuttuminen sekä suojaustoimenpiteiden strateginen suunnittelu.
- Ole hyvin varovainen sen suhteen, mitä sanot, miten sanot sen ja kenelle sanot.
- Säilytä turvallisesti kriittiset henkilökohtaiset ja arkaluonteiset tiedot (eli tiedot, joiden et halua olevan julkisia).

Kuluttajien tietoisuus

- Ole tietoinen siitä, että kun käytät digitaalista sisältöä, kun selaat, etsit ja arvioit digitaalista tietoa, tuotat itse tietoa, jota muut osapuolet (esim. mainostajat) käyttävät.
- Käy vain hyvämaineisilla verkkosivustoilla ja suhtaudu erittäin epäluuloisesti kampanjoihin sekä ponnahdusikkunaviestintään
- Opi, mitä [evästeet](#) ovat ja mikä on niiden toiminnan laajuus.
- Synkronoi verkkomaksusi verkkopankkipalvelusi tarjoamien turvallisuus- ja varoitustoimenpiteiden kanssa.

KESKEYTTÄMINEN

Digitaaliset kansalaiset

henkilö, joka pystyy monenlaisia taitoja kehittämällä toimimaan aktiivisesti, myönteisesti ja vastuullisesti sekä paikallisissa, kansallisissa että maailmanlaajuisissa yhteisöissä sekä verkossa että sen ulkopuolella.

Digitaalinen kansalaisuus

sisältää monenlaisia toimintoja, kuten luomista, kuluttamista, jakamista, leikkimistä ja seurustelua, tutkimista, viestintää, oppimista ja työskentelyä digitaalisissa ympäristöissä.

Digitaalisen kansalaisuuden osaaminen

OLLA ONLINE

Saavutettavuus ja osallisuus

Oppiminen ja luovuus

Media- ja tietotekniikkalukutaito

HYVINVOINTI VERKOSSA

Etiikka ja empatia

Terveys & hyvinvointi

	<p>Sähköinen tiedonvälitys ja digitaalinen viestintä</p> <p>OIKEUDET ONLINE Aktiivinen osallistuminen Oikeudet ja velvollisuudet Yksityisyys ja turvallisuus Kuluttajien tietoisuus</p>
<p>Sanasto</p>	<p>Digitaalinen kansalaisuus: Teknologian ja verkkoviestinnän vastuullinen käyttö digitaalisten yhteisöjen ja yhteiskunnan toimintaan osallistumiseksi.</p> <p>Digitaalinen lukutaito: Kyky käyttää digitaalitekniikkaa ja -välineitä tiedon etsimiseen, arviointiin ja luomiseen.</p> <p>Digitaaliset taidot: Kyky käyttää digitaalisia välineitä ja teknologioita tehtävien suorittamiseen ja ongelmien ratkaisemiseen.</p> <p>Sisällyttäminen: Osallisuus: Käytäntö, jolla luodaan yhtäläiset mahdollisuudet yksilöille heidän taustastaan, kyvyistään tai asemastaan riippumatta.</p> <p>Voimaantuminen: Valtaistaminen: Prosessi, jossa yksilöille annetaan mahdollisuus hallita omaa elämäänsä ja tehdä tietoon perustuvia päätöksiä, usein koulutuksen ja taitojen kehittämisen avulla.</p>
<p>Käytännön neuvoja</p>	<p>1. Kehitä digitaalisen lukutaidon taitojasi Nyky maailmassa on ratkaisevan tärkeää, että sinulla on perustiedot internetistä ja digitaalisen sisällön navigoinnista. On tärkeää pystyä arvioimaan ja erottelemaan sisältöä, suojaamaan yksityisyyttä ja tietoja sekä ymmärtämään digitaalitekniikan tarjoamat mahdolliset riskit ja mahdollisuudet. Tämä auttaa sinua tekemään tietoon perustuvia päätöksiä ja osallistumaan turvallisesti ja vastuullisesti digitaalisiin yhteiskuntiin.</p> <p>2. Edistetään aktiivisen ja vastuullisen digitaalisen kansalaisuuden kulttuuria Osallistu verkkokeskusteluihin ja edistä hyödyllistä sisältöä harjoittaen samalla digitaalista hyvinvointia. Tunnista digitaalinen kuilu ja etsi tapoja tukea muita digitaalisen verkkosisällön saatavuudessa. Huomioi digitaalisen sisällön vaikutus tosielämän skenaarioihin.</p> <p>3. Etsitään mahdollisuuksia itsensä vahvistamiseen digitaalitekniikan avulla. Hyödynnä Euroopan neuvoston laatimaa demokraattisen kulttuurin osaamiskehystä vertailukohtana. Tämä kehys tarjoaa</p>

	<p>vankan etenemissuunnitelman koordinaateille, jotka johtavat paremmin informoituihin ja sitoutuneisiin digitaalisiin kansalaisiin. Käyttäkää digitaalitekniikkaa ilmaisumuotojen vahvistamiseen ja voimaannuttamiseen, etsikää elinikäisiä verkko-oppimishjelmiä kriittisen ajattelun ja luovuuden vahvistamiseksi ja edistäkää verkko-oppimissisältöjä luovan kulttuurin vaalimiseksi.</p>
<p>Itsearviointi (monivalintakysymykset ja -vastaukset)</p>	<p>1. Mikä seuraavista väittämistä määrittelee parhaiten digitaalisen kansalaisen?</p> <p>a) Henkilö, joka käyttää internetiä vain viihdetarkoituksiin. b) Henkilö, joka käyttää digitaalista teknologiaa osallistuakseen on- ja offline-yhteisöihin. c) Henkilö, joka ei käytä digitaalitekniikkaa.</p> <p>2. Mitä digitaalinen lukutaito käsittää?</p> <p>a) Internetin toiminnan ymmärtämisen, sisällön arvioinnin sekä yksityisyyden ja tietojen suojaamisen. b) kyky käyttää julkishallinnon digitaalisia portaaleja, hallita digitaalisia palveluja ja löytää työpaikkoja verkosta c) Digitaalisen koulun tunnistaminen, digitaalisen hyvinvoinnin harjoittaminen ja hyödyllisen sisällön hyödyntäminen.</p> <p>3. Mikä seuraavista EI kuulu digitaalitekniikan turvalliseen käyttöön?</p> <p>a) disinformaation/misinformaation edistäminen b) Vihapuheet c) Osallistavien ja tasa-arvoisten ekosysteemien edistäminen</p> <p>4. Mitä aktiivinen ja vastuullinen digitaalinen elämä tarkoittaa?</p> <p>a) Digitaalisen hyvinvoinnin harjoittaminen, digitaalisen sisällön vaikutusten tiedostaminen sekä hyödyllisen sisällön hyödyntäminen ja edistäminen. b) Digitaalisen kahtiajaon tunnistaminen ja tuen edistäminen kaikille. c) vuorovaikutus julkishallinnon digitaalisten portaalien kanssa, digitaalisten palvelujen hallinnointi ja työmahdollisuuksien löytäminen verkosta.</p> <p>5. Mikä on Euroopan neuvoston laatima demokraattisen kulttuurin osaamiskehys?</p> <p>a) Tiekartta, joka auttaa lukijoita ymmärtämään paremmin itsensä vahvistamista. b) Digitaalisen kansalaisuuden edellyttämät digitaaliset taidot.</p>

	c) opas digitaalitekniikan turvallisen käytön harjoitteluun.
Resurssit (videot, linkki)	/
Aiheeseen liittyvä materiaali	/
Aiheeseen liittyvä PPT	20230406 OFFLINE - Kansalaisten osallistaminen tietotekniikan avulla (IHF - IDP)
Kirjallisuusluettelo	/
Toimittanut	IHF & IDP